

Інформаційний лист

Щодо засвідчення справжності підпису
на заяві про запрошення фізичної особи
для оформлення короткострокової візи

Нотаріальна палата України (далі - НПУ) повідомляє, що 16 квітня 2017 року набула чинності постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил оформлення віз для в’їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію” від 01 березня 2017 року № 118 (далі – Постанова), яка була прийнята відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства».

Вказаною Постановою затверджені Правила оформлення віз для в’їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію (далі – Правила), що визначають процедуру оформлення іноземцям та особам без громадянства віз для в’їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію.

Слід звернути увагу, що цією Постановою скасовано процедуру оформлення запрошень для в’їзду в Україну у Державній міграційній службі України.

Натомість **одним з документів**, які необхідно подати для **оформлення короткострокової візи є нотаріально посвідчене запрошення фізичної особи** – громадянина України, іноземця або особи без громадянства, які на законних підставах тимчасово або постійно проживають на території України.

Статтею 9 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» встановлено, що іноземці та особи без громадянства в’їжджають в Україну за наявності паспортного документа та одержаної у встановленому порядку візи, якщо інше не передбачено законодавством чи міжнародними договорами України. Це правило не поширюється на іноземців та осіб без громадянства, які перетинають державний кордон України з метою визнання їх біженцями або особами, які потребують додаткового або тимчасового захисту чи отримання притулку. Строк перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні встановлюється візою, законодавством України чи міжнародним договором України.

Візи залежно від мети поїздки поділяються на транзитні, короткострокові та довгострокові.

Короткострокова віза оформляється іноземцям та особам без громадянства для в’їзду в Україну, якщо строк їх перебування в Україні не перевищує 90 днів протягом 180 днів (пункт 4 Правил).

Для оформлення усіх типів віз, якщо інше не передбачено законодавством та міжнародними договорами України, уповноваженому органу подаються документи, зазначені у пункті 5 Правил.

Для оформлення короткострокової візи, крім передбачених пунктом 5 Правил документів, **подається** також один з документів, вказаних у пункті 7 Правил, зокрема це **нотаріально посвідчене запрошення фізичної особи**

– громадянина України, іноземця або особи без громадянства, які на законних підставах тимчасово або постійно проживають на території України.

Відповідно до підпункту 2 пункту 7 Правил **таке запрошення повинне містити:**

1) відомості про особу, яка запрошує:

- прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи;
- реквізити її паспортного документа та посвідки на постійне чи тимчасове проживання (для іноземців та осіб без громадянства);
- адреса проживання;

2) відомості про запрошену особу:

- прізвище, ім'я, по батькові;
- дата та місце народження;
- громадянство;
- реквізити паспортного документа;
- місце проживання;

3) відомості про поїздку:

- мета поїздки;
- період запланованого відвідання України;
- кількість в'їздів;
- місце проживання в Україні;

4) зобов'язання фізичної особи взяти на себе можливі витрати, пов'язані з перебуванням та виїздом з України запрошеної особи.

Статтею 34 Закону України «Про нотаріат» передбачений перелік нотаріальних дій, які має право вчиняти нотаріус, зокрема це засвідчення справжності підпису на документі.

Відповідно до статті 78 цього ж Закону нотаріус засвідчує справжність підпису на документах, зміст яких не суперечить законові і які не мають характеру угод та не містять у собі відомостей, що порочать честь і гідність людини.

Враховуючи викладене, **документ про запрошення іноземця або особи без громадянства може бути оформлений у вигляді заяви, яка складається за загальними правилами та викладається на спеціальному бланку нотаріальних документів, з нотаріальним засвідченням справжності підпису заявника (приймаючої сторони).**

Нотаріус, засвідчуючи справжність підпису особи, не несе відповідальності за викладену в цій заяві інформацію, а також не посвідчує факти, викладені у документі, а лише підтверджує, що підпис зроблений певною особою.

З метою недопущення помилок або неточностей при зазначенні у запрошенні персональних даних (прізвище та ім'я) особи, що запрошується в Україну, вважаємо за доцільне вказувати у запрошенні прізвище та ім'я запрошеної особи як українською мовою, так і англійською мовою (в дужках) відповідно до даних паспортного документа.

Відповідно до статті 43 Закону України "Про нотаріат" та глави 3 розділу I Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 №269/5, при вчиненні нотаріальної дії нотаріуси встановлюють особу учасників цивільних відносин, які звернулися за вчиненням нотаріальної дії.

Встановлення особи здійснюється нотаріусом за документами, передбаченими Законом України «Про нотаріат».

Іноземний громадянин, особа без громадянства чи особа, яка має статус біженця, які звертаються за учиненням нотаріальних дій, встановлюються нотаріусом на підставі документів, передбачених законодавством України.

Особливої уваги потребує питання дійсності посвідок на тимчасове та постійне проживання в Україні.

Пунктом 7 частини першої статті 1 Закону України „Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” передбачено, що іноземці та особи без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах, - це іноземці та особи без громадянства, які в установленому законодавством чи міжнародним договором України порядку в'їхали в Україну та постійно або тимчасово проживають на її території (законність перебування підтверджується наявністю дійсної посвідки на постійне або тимчасове проживання).

Посвідка на тимчасове проживання видається іноземцям та особам без громадянства, зазначеним у частинах четвертій-чотирнадцятій статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» строком дії до одного року, з можливістю його продовження щоразу на один рік.

Посвідка на постійне проживання видається у випадку отримання іноземцем чи особою без громадянства дозволу на постійне проживання в Україні. Строк дії вказаної посвідки необмежений, але вона підлягає обміну в разі досягнення 25- і 45-річного віку, в іншому разі визнається недійсною.

Однак, коли в іноземця чи особи без громадянства втрачена підстава для перебування в Україні, територіальний орган Державної міграційної служби, який приймав рішення про видачу посвідки на тимчасове чи постійне проживання, виносить рішення про скасування посвідки. В такому випадку посвідка підлягає вилученню та знищенню, при цьому відмітка про видачу посвідки в паспортному документі іноземця або документі, що посвідчує особу без громадянства, анулюється (вкладний талон вилучається).

Додатково інформуємо, що особи, які не бажають залишати територію України, ухиляються від вилучення посвідки, отримання копії рішення про скасування та анулювання відмітки про її видачу, намагаються будь-яким чином уникнути виїзду з України.

Тому, мають місце непоодинокі випадки, коли недійсні документи не вилучені у особи, і така особа знаходиться на території України незаконно, що переводить її у статус нелегального мігранта.

У разі потреби та за наявності у нотаріуса сумнівів щодо дійсності документів іноземних громадян та осіб без громадянства, перевірка цих документів може здійснюватися таким чином:

- за базою недійсних документів, що міститься на офіційному сайті Державної міграційної служби України dmsu.gov.ua (однак інформація щодо дійсності посвідок на тимчасове чи постійне проживання тимчасово недоступна);

- витребування довідки вищого навчального закладу про навчання іноземного студента, або довідки з місця роботи іноземця або особи без громадянства (для посвідок на тимчасове проживання, виданих іноземцям та особам без громадянства, зазначеним у частинах 4-14 статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»).

При нотаріальному засвідченні справжності підпису на заявах про запрошення особливу увагу слід приділяти саме приймаючій стороні, наприклад якщо це іноземець з тимчасовим проживанням на території України, зокрема якщо іноземний громадянин це студент, або запрошення від однієї особи носять системний характер.

Щодо залишення у справах нотаріуса як самих заяв, так і копій документів, на підставі яких було засвідчено справжність підпису особи на заяві, то **зберігання зазначених заяв номенклатурою справ приватного нотаріуса (державної нотаріальної контори) не передбачено**. А проведена нотаріусом перевірка не завжди підтверджується документально.

Окремо зазначаємо, що при оформленні запрошення Правила **не передбачають вимоги щодо нотаріального засвідчення копій паспортного документа та посвідки на постійне чи тимчасове проживання, а також приєднання їх до запрошення у спосіб, що унеможлиблює їх роз'єднання**. У цьому випадку копія паспортного документа та посвідки на постійне чи тимчасове проживання є окремим документом, який подається за вимогою (для оформлення візи).

Додатково інформуємо, що цими **Правилами врегульовані питання оформлення віз для в'їзду в Україну** і їх дія не розповсюджується на оформлення запрошень до країн, з якими візовий режим не передбачений (наприклад, Російська Федерація тощо).

Зразок заяви додається.

**Голова комісії НПУ
з аналітично-методичного забезпечення
нотаріальної діяльності**

Дмитро КИРИЛЮК

24 квітня 2017 року

Зразок заяви-запрошення

ГРОМАДЯНЦІ ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ АБУ СВАЙ, КОМПЕТЕНТНИМ ОРГАНАМ

Українець Наталії Анатоліївни,
паспорт МК 111111, виданий
Московським РВ ХМУ УМВС України
в Харківській області 19 липня 1996 року,
що проживає в м. Харкові,
вул. Лісна, 16, кв. 3,
реєстраційний номер облікової
картки платника податків 2666666661

ЗАЯВА

Я, Українець Наталія Анатоліївна, цим запрошую на одну тимчасову поїздку в гості до України в період з 16 червня 2017 року по 27 червня 2017 року громадянку Держави Ізраїль Абу Свай, 16 серпня 1954 року народження, місце народження Ізраїль, реквізити паспортного документа: тип РТ, код країни ISR, паспорт № 22222222, дата видачі 09.03.2017, дійсний до 08.03.2022, місце видачі Єрусалим, яка проживає у Східному Єрусалимі, Шуафат.

Громадянка Держави Ізраїль Абу Свай проживатиме в Україні в готелі “Місто” (м. Харків, вул. Клочківська, 190-А).

Цим також я беру зобов'язання взяти на себе можливі витрати, пов'язані з перебуванням на території України та виїздом з України запрошеної особи.

Одночасно підтверджую, що мені як особі, що запросила іноземця до України, відомо про мій обов'язок відшкодувати витрати, завдані державі внаслідок примусового видворення іноземця в установленому законом порядку.

Зміст ст.ст. 21, 32 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» мені відомий.

м. Харків, двадцять четвертого квітня
дві тисячі сімнадцятого року.

ПІДПИС: _____

Посвідчувальний напис нотаріуса